



02 SEP, 2026

Limpahan pekerjaan dalam minyak dan gas di bawah Hajiji

Harian Ekspres (KK), Malaysia



Page 1 of 2

Limpahan pekerjaan dalam minyak dan gas di bawah Hajiji

SEBELUM Hajiji memegang jawatan sebagai Ketua Menteri pada September 2020, penglibatan Sabah dalam sektor minyak dan gasnya yang kaya kebanyakannya bersifat pasif. Rayuan kerajaan-kerajaan Sabah terdahulu untuk mendapatkan bahagian yang saksama, pelaburan, atau malah peranan kecil sekalipun, sebahagian besarnya tidak diendahkan.

Penghinaan terbesar terhadap maruah rakyat Sabah berlaku apabila gas Sabah dipam dari Sabah ke Bintulu untuk diproses dan dijual ke luar negara. Sabah tidak mendapat sebarang hasil daripada cukai jualan kerana dikatakan cukai tersebut hanya boleh dikenakan di lokasi penjualan di Bintulu.

Hajiji telah mengubah kedudukan Sabah daripada sekadar bergantung kepada kutipan royalti asas kepada penyertaan ekuiti secara aktif, kuasa kawal selia, dan hak komersial yang lebih luas. Dalam tempoh setahun, Kerajaan Sabah dan Petronas telah menandatangani Perjanjian Kerjasama Komersial (CCA).

Perubahan drastik yang dibawa oleh Hajiji dalam industri minyak dan gas—daripada keadaan diabaikan atau dipinggirkan kepada menjadi rakan kongsi Petronas—merupakan satu pencapaian yang sangat signifikan.

Fakta-fakta ini boleh disahkan kerana ia telah didokumentasikan dengan jelas dalam domain awam.

Mengapakah Hajiji dan Masidi mencapai lebih banyak kemajuan dalam sektor minyak dan gas dalam tempoh 5 tahun berbanding 41 tahun sebelumnya?

Hajiji dan Masidi menggunakan gabungan bijak antara diplomasi yang tegas serta strategi nundungan yang tidak bersifat konfrontasi. Mereka telah beralih daripada retorik politik yang bersifat konfrontasi dan—yang paling penting—daripada peranan sebagai pihak yang sekadar menurut perintah kepada model yang bersifat komersial, pragmatik dan dipacu oleh tindak urus yang baik.

Hajiji dan Masidi memanfaatkan kepakaran teknikal, mengekalkan disiplin fiskal, serta mengutamakan pemilihan komersial yang memberi nilai tambah berbanding konfrontasi politik. Mereka telah menyusun semula kedudukan Sabah secara asasnya, daripada penjual pasif sumber mentah kepada pihak berkepentingan yang aktif dalam sektor tenaga negara.

Mengapakah peluang pekerjaan kini tertumpu kepada rakyat Sabah?

Berikut adalah sebab-sebab utamanya: Hajiji telah menetapkan syarat pematuhan yang ketat bagi syarikat minyak dan gas yang beroperasi di Sabah (dalam konteks CCA) untuk:

[1] menggaji 100% rakyat Sabah bagi pekerjaan bukan mahir.

[2] menggaji 80% rakyat Sabah bagi pekerjaan mahir atau teknikal.

Strategi beliau yang berteraskan prinsip “Sabah untuk Rakyat Sabah” bertujuan mengalihkan keutamaan pengambilan pekerja daripada subkontraktor luar kepada rakyat Sabah secara terus.

Bonanza kerja Hajiji, Masidi dalam minyak dan gas untuk rakyat Sabah.

Kejayaan Hajiji dan Masidi dalam mendapatkan semula hak serta penguasaan ke atas sumber minyak telah membuahkan hasil berikut untuk Sabah:

[1] peranan yang kuat dalam rantaian industri minyak dan gas, merangkumi sektor hulu dan hiliran.

[2] limpahan pelaburan yang sedang mengubah ekonomi Sabah daripada berasaskan komoditi kepada ekonomi perindustrian.

[3] peningkatan ketara dalam hasil pendapatan melalui cukai jualan minyak dan gas.

[4] peluang perniagaan yang jauh lebih baik untuk usahawan Sabah.

[5] AKHIR SEKALI DAN PALING PENTING, LEBIH BANYAK PELUANG PEKERJAAN DENGAN GAJI YANG LEBIH BAIK UNTUK RAKYAT SABAH!

Pencapaian bersejarah dalam peluang pekerjaan untuk rakyat Sabah.

Ini merupakan berita paling menggembirakan daripada Hajiji dan Masidi untuk rakyat Sabah, khususnya golongan muda: 3,000 peluang pekerjaan daripada syarikat minyak antarabangsa untuk rakyat Sabah! Satu peristiwa yang belum pernah berlaku dalam sejarah Sabah. Bukan sekadar dalam sektor pembuatan. Ini benar-benar satu pencapaian yang luar biasa.

Apa yang penting, peluang pekerjaan ini datang daripada Petronas serta syarikat minyak dan gas multinasional.

Rakyat Sabah sebagai perintis dalam jawatan tertinggi di Petronas. Saya ingin menyanjailah tanggapan bahawa rakyat Sabah tidak mampu menunjukkan prestasi cemerlang dalam industri minyak dan gas.

[1] Datuk Ir. Bacho Pilon ialah anak jati

dari Pulau Sebatik, Tawau yang telah menempa kejayaan luar biasa dalam industri minyak dan gas. Beliau memperoleh ijazah dalam bidang Kejuruteraan Kimia dari University of Texas di Austin sebelum menyertai Petronas pada tahun 1992 sebagai Jurutera Proses.

Beliau merupakan eksekutif korporat Sabah yang paling terkemuka, kini berkhidmat sebagai Naib Presiden Kanan Malaysia Petroleum Management (MPM) di Petronas. Beliau memegang jawatan eksekutif tertinggi ini sejak Disember 2023.

Sebagai ketua MPM, beliau menerajui bahagian kawal selia dan tadbir urus yang bertanggungjawab menguruskan semua sumber petroleum hulu, Kontrak Perkongsian Pengeluaran (PSC), dan pusingan bidaan penerokaan di seluruh Malaysia bagi pihak Petronas.

Sebelum menerajui MPM, beliau memegang jawatan eksekutif penting di Petronas, termasuk: Naib Presiden Kanan (Penyampaian Projek & Teknologi), Naib Presiden (Aset Malaysia), dan Naib Presiden (Aset Antarabangsa).

Beliau berkhidmat sebagai Pengerusi Lembaga Pengarah Universiti Teknologi Petronas dan juga merupakan Profesor Adjung di Universiti Malaysia Sabah (UMS). Dalam konteks ekosistem minyak dan gas Sabah, Bacho sering diiktiraf sebagai salah seorang tokoh kelahiran Sabah yang memegang jawatan kanan dalam hierarki korporat Petronas, serta memainkan peranan strategik sebagai penghubung antara agenda kawal selia sektor hulu syarikat minyak nasional itu dengan inisiatif pembangunan wilayah di Malaysia Timur.

[2] Datuk Joseph Poitung, seorang tokoh veteran industri minyak dan gas dari Sabah, kini memegang peranan penting di Petros Sarawak sebagai Naib Presiden Kanan [Pertumbuhan].

Joseph menyelia pembangunan strategik merentas rantaian nilai Petros. Ini termasuk menerajui pelaksanaan Pelan Hala Tuju Gas Sarawak, mengembangkan operasi komersial hulu dan hiliran, membangunkan ekosistem tenaga, serta memajukan inisiatif seperti Penangkapan dan Penyimpanan Karbon [CCS] di darat.

[3] Maria Teo ialah seorang eksekutif korporat dari Sabah yang berkhidmat sebagai Pengurus Besar Kanan Sumber Manusia bagi bahagian Hulu & Pengurusan Petroleum Malaysia [MPM] di Petronas.

Dalam peranannya sebagai eksekutif sumber manusia, Maria bekerjasama dengan pihak pengurusan Hulu & Pengurusan Petroleum Malaysia untuk menerajui strategi modal insan, perancangan tenaga kerja, dan reka bentuk organisasi merentas operasi hulu. Beliau merupakan ahli teras Pasukan Kepimpinan Hulu & Jawatankuasa Pembangunan Modal Insan Bersepadu Hulu & MPM, dan Pasukan Kepimpinan HRM Kumpulan.

Dibesarkan di Kota Kinabalu, Sabah [bekas pelajar SM St. Francis Convent], beliau merupakan antara penerima awal biasiswa pengajian tinggi Petronas pada tahun 1996. Maria memperoleh ijazah Sarjana Muda dalam bidang IT dari Universiti Teknologi Petronas [UTP] dan kemudiannya ijazah MBA dalam bidang Kewangan dari Universiti Islam Antarabangsa Malaysia [IIUM].

Sebagai salah seorang pemimpin terkemuka dari Sabah dalam struktur korporat Petronas, Maria sering menjadi penyokong utama pembangunan modal insan Sabah dan pembinaan saluran bakat tempatan. Beliau secara aktif memperjuangkan inisiatif yang menggalakkan golongan belia Sabah, graduan TVET, dan profesional tempatan untuk mencuburi bidang teknikal, kejuruteraan, dan pengurusan dalam sektor minyak dan gas.

Terdapat sekurang-kurangnya 11 lagi rakyat Sabah yang saya kenali memegang jawatan pengurusan kanan di Petronas dan syarikat minyak dan gas yang lain.

Seruan oleh Hajiji dan Masidi agar rakyat Sabah merebut peluang pekerjaan dalam sektor minyak dan gas.

Ini adalah tindakan yang wajar. Ini mesti dilaksanakan. Sabah menyumbang 40% daripada pengeluaran minyak dan 20% daripada pengeluaran gas Malaysia. Tidak lama lagi, bahagian gas ini akan meningkat kepada 40% dan mungkin lebih tinggi memandangkan aktiviti penerokaan sedang diperluaskan di pantai timur Sabah.

Selaras dengan itu, bilangan rakyat Sabah yang memegang jawatan pengurusan kanan dan pelbagai peringkat dalam sektor minyak dan gas perlu diperingkatkan di Petronas serta semua syarikat minyak dan gas yang lain.

Shell perlu sedar akan hakikat ini. Syarikat-syarikat lain juga harus mengambil perhatian.

Saya terbuka untuk diperbetulkan @kiranya terdapat kesilapan.

Saya amat kesal melihat tindakan Shell—



John Lo adalah bekas pengurus bank yang prihatin

yang telah mengekstrak serta mengepam minyak dan gas Sabah selama lebih 100 tahun—mengecilkan operasi pejabatnya di Shell Plaza, Kota Kinabalu secara drastik dan memindahkan operasi serta kakitangannya ke Miri. Shell tidak bersikap adil terhadap Sabah. Sekurang-kurangnya, syarikat itu wajar membalas dengan tindakan yang sepatutnya. Shell telah mengabaikan sensitiviti rakyat Sabah.

Semua pemimpin Sabah harus mengambil perhatian terhadap perkara ini. Shell mengendalikan dua aset air dalam terbesar di Malaysia yang terletak betul-betul di luar pesisir pantai Sabah, iaitu Gumusut-Kakap dan Malika. Sabah mengharapkan lebih daripada sekadar pelaburan korporat yang mengekstrak sumber kita; Sabah mengharapkan kehadiran fizikal di negeri ini, pengkalan pekerjaan, dan perkongsian yang tulen.

Shell perlu melakukan lebih daripada sekadar menganjurkan aktiviti pendidikan keselamatan jalan raya untuk murid sekolah pada masa lalu atau melatih segelintir jurukimpalan baru-baru ini. Ini bukanlah sesuatu yang besar. Langkah-langkah sedemikian tidak wajar dan amat tidak memadai.

Shell boleh mendedahkan kepada rakyat Sabah apakah sumbangan sebenar mereka sepanjang lebih 100 tahun beroperasi di negeri ini.

Mari kita lihat apa yang telah dilakukan oleh Shell untuk Sabah. Bolehkah Shell memberikan maklumat berikut:

[1] Berapakah jumlah keseluruhan minyak yang telah dipam keluar dari Sabah?

[2] Berapakah keuntungan yang diperoleh daripada operasi mereka di Sabah?

[3] Berapakah bilangan rakyat Sabah (sama ada pekerja mahir atau tidak mahir) yang diambil bekerja oleh mereka?

[4] Berapakah bilangan rakyat Sabah yang memegang jawatan pengurusan kanan?

[5] Berapakah bilangan rakyat Sabah yang telah dilatih oleh Shell?

Mungkin Sabah boleh mempertimbangkan untuk tidak meluluskan pas kerja bagi kakitangan Shell yang bukan berasal dari Sabah.



02 SEP, 2026

Limpahan pekerjaan dalam minyak dan gas di bawah Hajiji

Harian Ekspres (KK), Malaysia



SUMMARIES

PANDANGAN Oleh JOHN LO John Lo adalah bekas pengurus bank yang prihatin S EBELUM Hajiji memegang jawatan sebagai Ketua Menteri pada September 2020, penglibatan Sabah dalam sektor minyak dan gasnya yang kaya kebanyakannya bersifat pasif. Rayuan kerajaan-kerajaan Sabah terdahulu untuk mendapatkan bahagian yang saksama, pelaburan, atau malah peranan kecil sekalipun, sebahagian besarnya tidak diendahkan.